

WOJEWÓDKA I WSPÓLNICY
KANCELARIA PRAWA PRACY

INTERNATIONAL LABOUR
LAW NETWORK

LUKA EMERYTALNA I LUKA PŁACOWA

Sytuacja kobiet na rynku pracy i emerytur w Polsce 2025

XXII KONFERENCJA PRACODAWCÓW ESALIENS TFI S.A.

ŁÓDŹ, 29 MAJA 2025

DR MARCIN WOJEWÓDKA, MEC. INKA KALISTA

dr Marcin Wojewódka

marcin.wojewodka@wojewodka.pl

Radca prawny, założyciel Kancelarii Wojewódka i Wspólnicy. Prezes Zarządu Instytutu Emerytalnego. Wykładowca akademicki. Doktor nauk ekonomicznych. Były członek Zarządu Zakładu Ubezpieczeń Społecznych. Członek Stowarzyszenia Prawa Pracy oraz International Labour Law Network.

Absolwent Wydziału Prawa i Administracji Uniwersytetu Warszawskiego oraz studiów podyplomowych Psychologia w Zarządzaniu Personalem. W grudniu 2011 r. uzyskał stopień doktora nauk ekonomicznych.

Posiada ponad 25-letnie doświadczenie zawodowe w zakresie prawa pracy i świadczeń pracowniczych. Doradzał w zakresie prawa pracy i świadczeń pracowniczych kilkudziesięciu pracodawcom. Od 2000 r. współtworzył kilkadziesiąt Pracowniczych Programów Emerytalnych i Pracowniczych Planów Kapitałowych. Autor wielu artykułów prasowych o tematyce prawa pracy, ubezpieczeń społecznych i systemu emerytalnego.

Marcin Wojewódka był wielokrotnie wyróżniony w rankingach The Legal 500 EMEA oraz Chambers & Partners, otrzymując tytuł leading individuals w obszarze Prawo Pracy w Polsce.

Inka Kalista

inka.kalista@wojewodka.pl

Adwokatka wpisana na listę adwokatów Izby Adwokackiej w Warszawie oraz mediator sądowy wpisany na listę stałych mediatorów przy Sądzie Okręgowym w Warszawie.

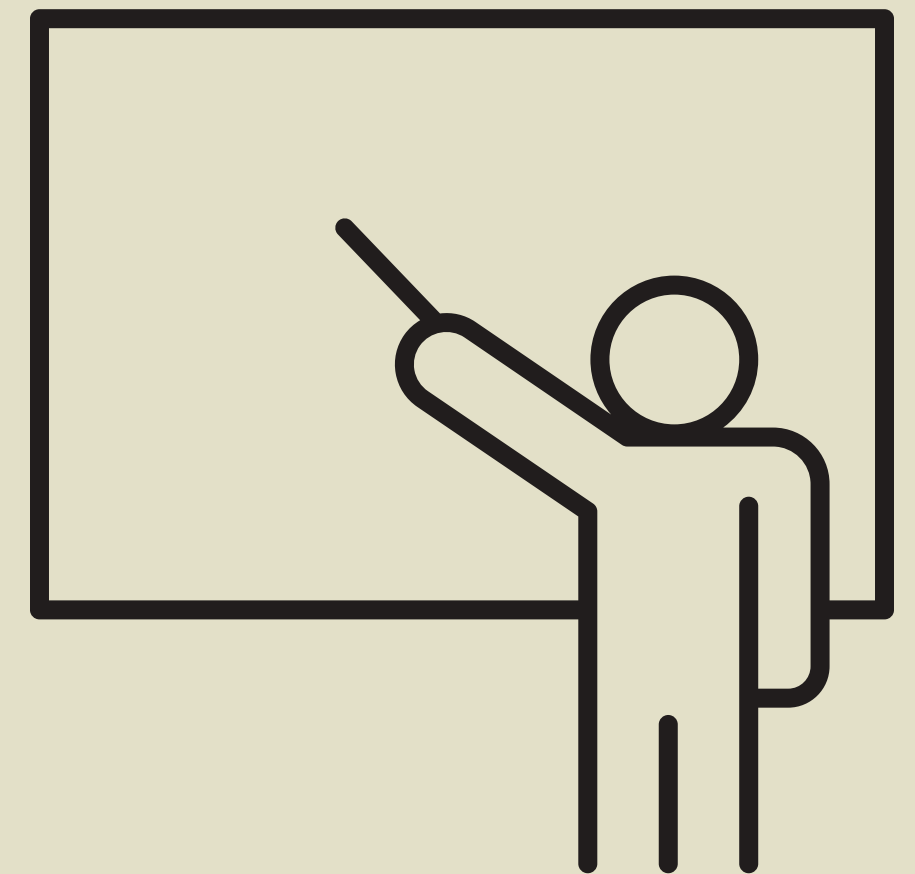
Posiada doświadczenie w bieżącej obsłudze przedsiębiorstw oraz świadczeniu pomocy prawnej na rzecz klientów indywidualnych. Specjalizuje się w prowadzeniu postępowań sądowych z zakresu prawa pracy, dotyczących w szczególności roszczeń pracowników związanych z: rozwiązaniem umów o pracę, ustaleniem istnienia stosunku pracy, mobbingiem oraz dyskryminacją.

Swoje doświadczenie zdobywała w renomowanych warszawskich kancelariach.

Autorka artykułów z zakresu prawa pracy publikowanych w czasopismach specjalistycznych.

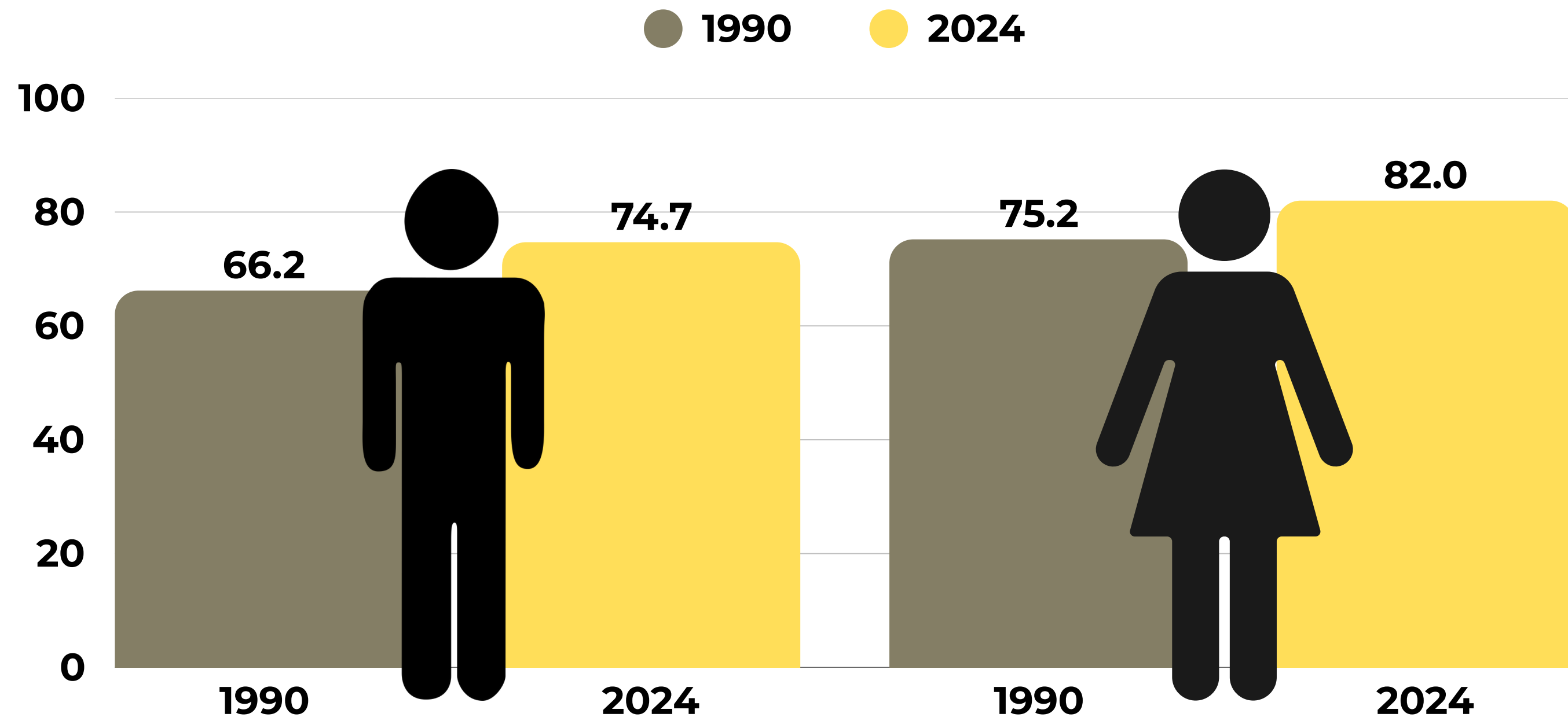
Agenda

1. Wprowadzenie - kilka danych statystycznych
2. Luka emerytalna i jej główne przyczyny
3. Sposoby eliminacji przyczyn luki emerytalnej
4. Wiek emerytalny kobiet w Polsce vs. wiek zagranicą
5. Co ponadto kobiety powinny robić

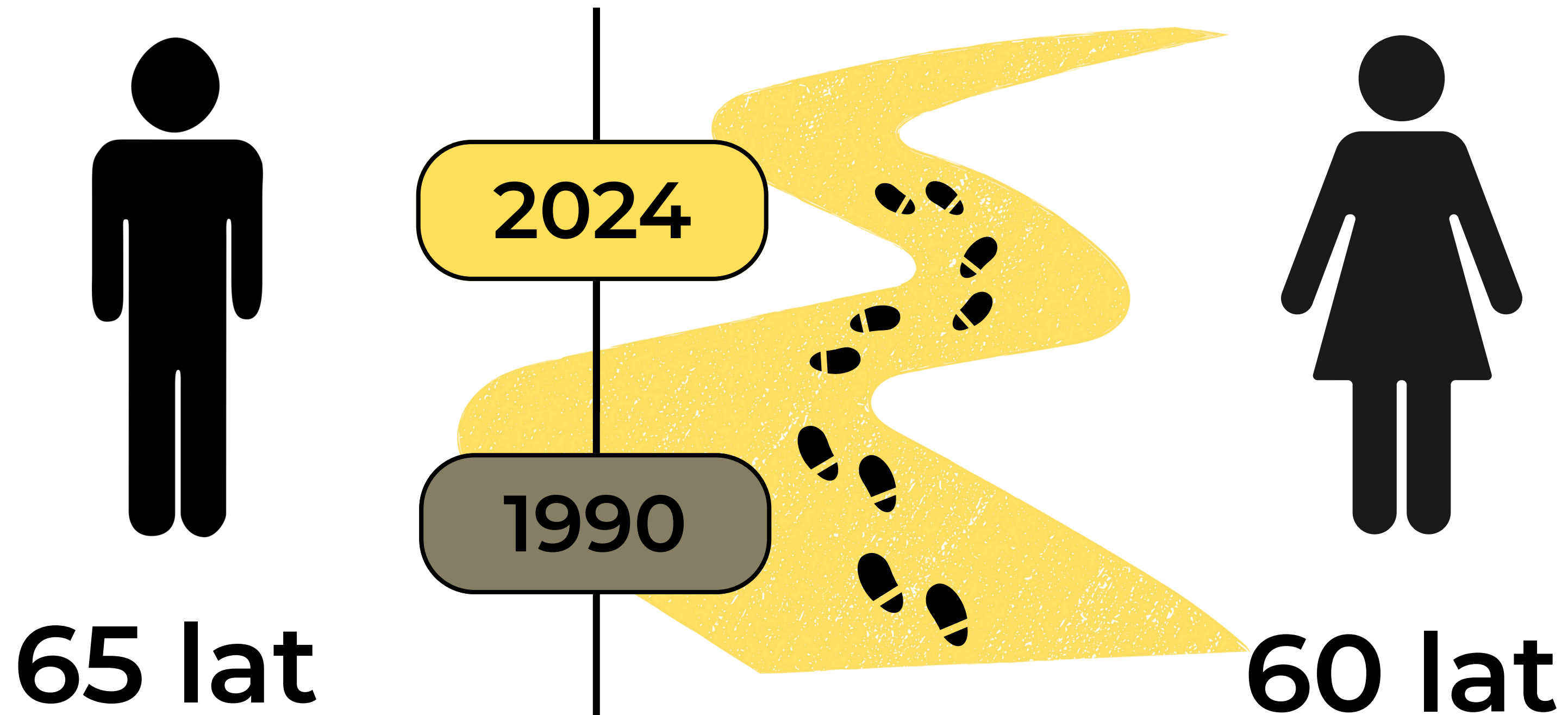

Wprowadzenie - kilka danych statystycznych

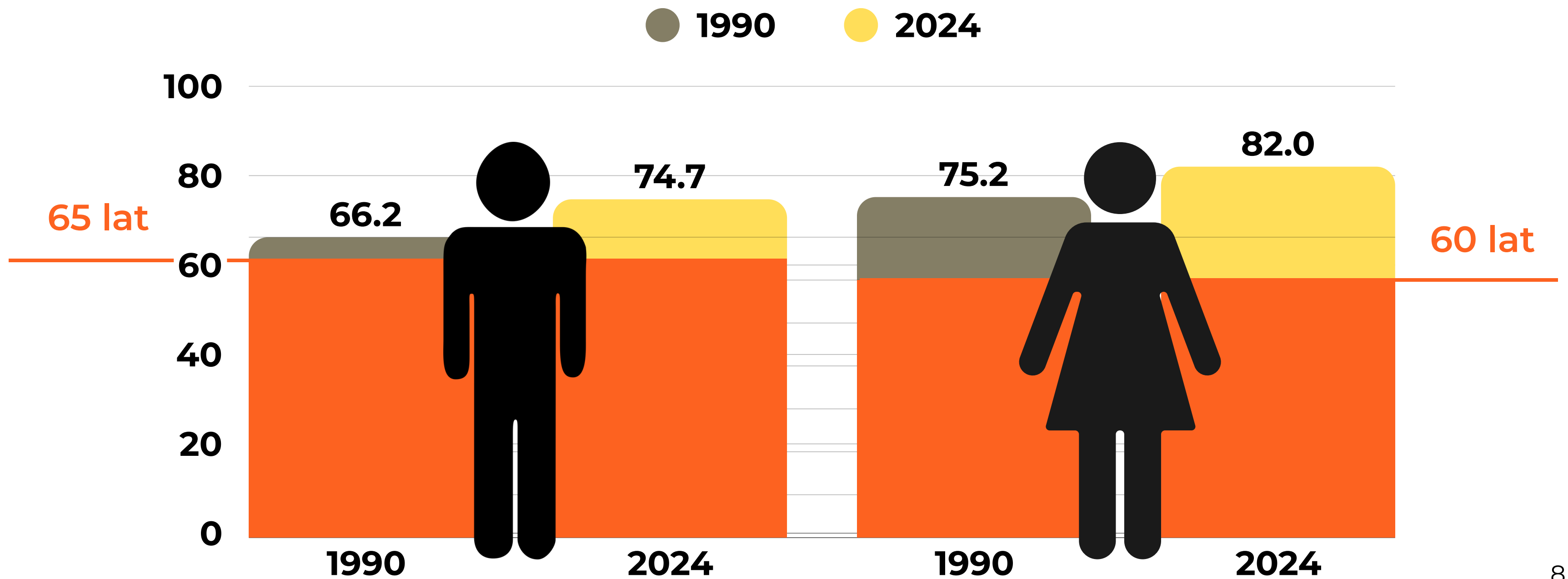
Długość życia w Polsce w 1990 oraz 2024 roku (w latach)

Powszechny wiek emerytalny w Polsce w 1990 oraz 2024 roku

Długość życia vs. powszechny wiek emerytalny w Polsce w 1990 oraz 2024 roku (w latach)

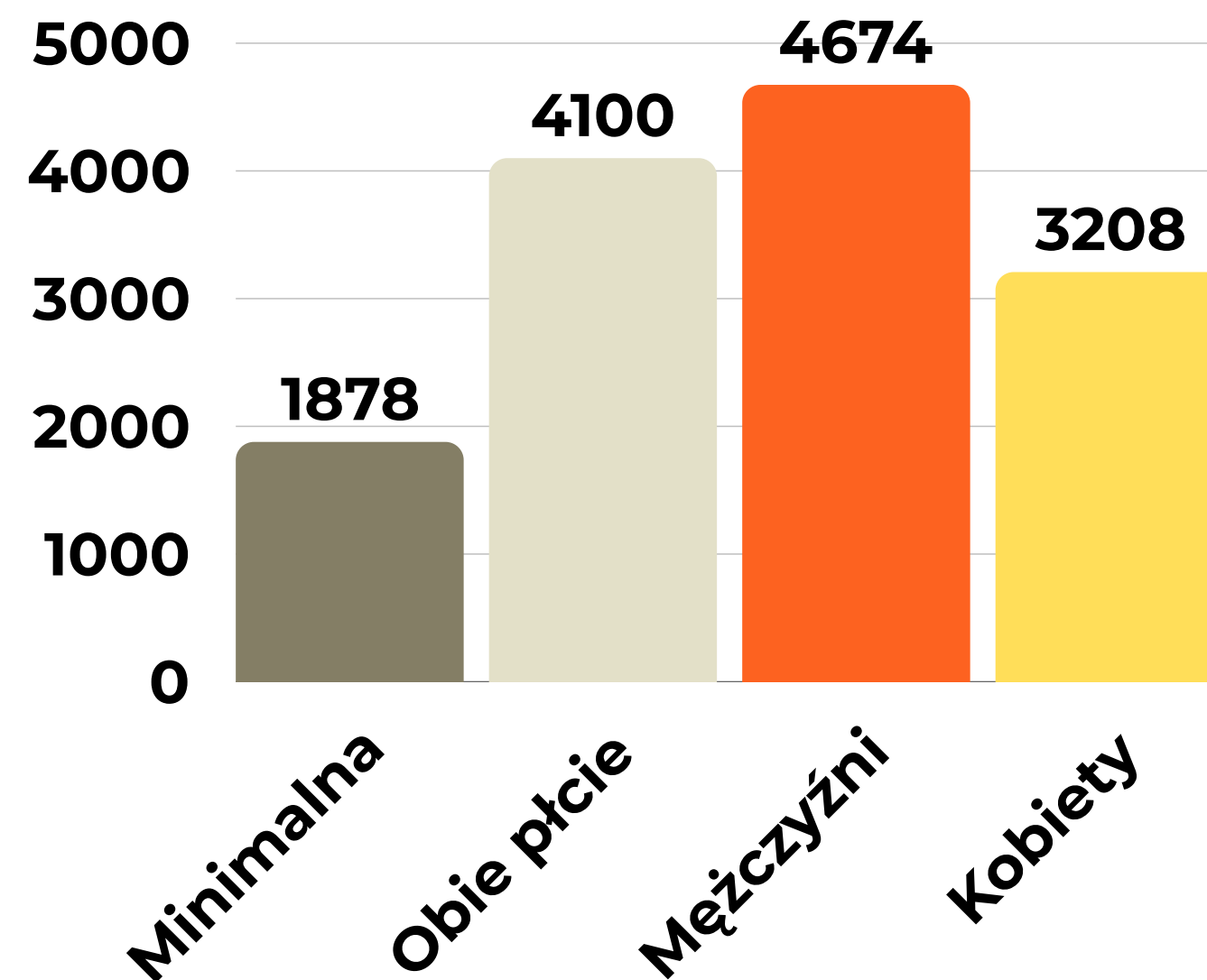

Wysokość emerytur w Polsce 03/2025

- Emerytura minimalna 2025 r. **1 878,91 zł brutto**
- Średnia emerytura z ZUS wynosi*: **4 100 zł brutto**
- Średnia emerytura mężczyzn: **4 674,51 zł brutto**
- Średnia emerytura kobiet: **3 208,70 zł brutto**

**po waloryzacji w marcu 2025 r.*

Emerytura w zł brutto

2

Luka emerytalna i jej główne przyczyny

Co to jest luka emerytalna kobiet?

Luka emerytalna kobiet to różnica w wysokości średnich świadczeń emerytalnych otrzymywanych przez kobiety i mężczyzn.

W Polsce **w 2025 roku wynosi już ponad 30%**, a można się spodziewać, że będzie się zwiększała w najbliższych latach.

Jakie są główne przyczyny luki emerytalnej ?

Innymi słowy:
Emerytury kobiet w Polsce są niższe o prawie 1/3 niż emerytury mężczyzn!

Główne przyczyny luki emerytalnej kobiet

A

Luka płacowa

B

**Okresy aktywności
zawodowej**

C

Długość życia

D

**Powszechny wiek
emerytalny**

Główne przyczyny luki emerytalnej kobiet

A

Luka płacowa

W związku z faktem, że emerytury są co do zasady pochodną zarobków, a zarobki kobiet są w Polsce w dalszym ciągu niższe niż mężczyzn, to opłacane przez kobiety niższe składki emerytalne skutkują niższymi świadczeniami emerytalnymi. Jest to tzw. luka płacowa.

B

Okresy aktywności zawodowej

Kobiety w okresie aktywności zawodowej posiadają więcej okresów nieskładkowych lub okresów ze składkami opłacanymi od mniejszej kwoty niż ich wynagrodzenia gdyby pracowały (np. okresy urlopu wychowawczego).

C

Długość życia

Kobiety w Polsce żyją statystycznie dłużej niż mężczyźni (około 5-8 lat dłużej), co powoduje, że zgromadzony kapitał emerytalny jest w efekcie dzielony na dłuższą liczbę lat niż w przypadku mężczyzn (mimo jednolitych tablic dalszej długości trwania życia).

D

Powszechny wiek emerytalny

Kobiety w Polsce legitymują się niższym wiekiem emerytalnym niż mężczyźni, co powoduje, że kapitał emerytalny jest gromadzony przez krótszy okres aktywności zawodowej niż mężczyźni (zwykle 35 lat, a nie 40).

3

Sposoby eliminacji przyczyn luki emerytalnej

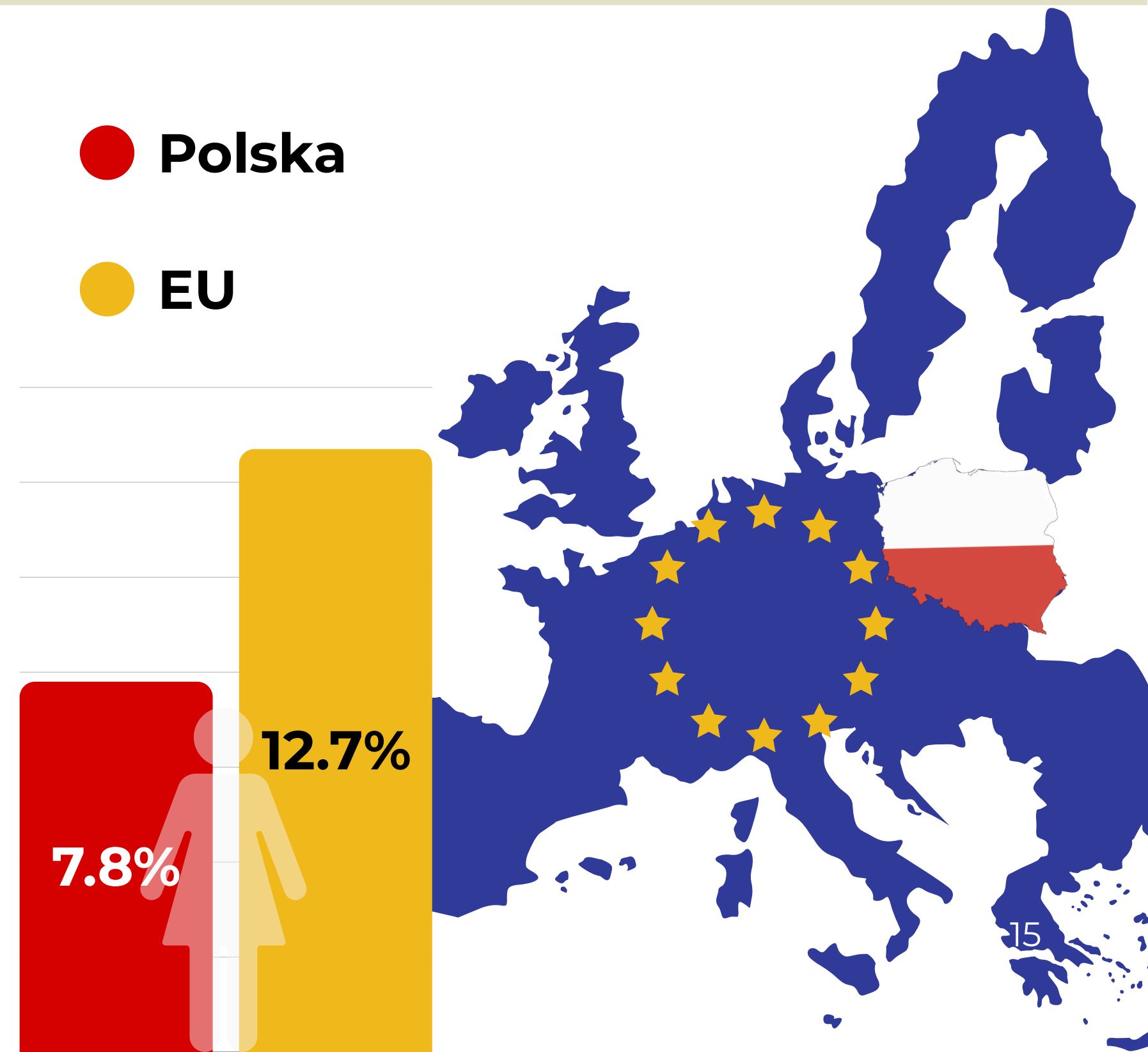
Jak zaradzić luce emerytalnej kobiet:

A. Luka płacowa

Luka płacowa

to różnica między średnimi godzinowymi wynagrodzeniami kobiet i mężczyzn. Wskazuje, o ile procent mniej zarabiają kobiety za każdą przepracowaną godzinę w porównaniu do mężczyzn. **W Unii Europejskiej wynosi ona średnio 12,7%, a w Polsce 7,8%.** Oznacza to, że **kobiety w Polsce zarabiają średnio o 7,8% mniej niż mężczyźni za tę samą jednostkę czasu pracy.**

Niższe zarobki wynikające z luki płacowej oznaczają także niższe składki, a w konsekwencji – niższą emeryturę.

Jak zaradzić luce emerytalnej kobiet:

B. Okresy aktywności zawodowej

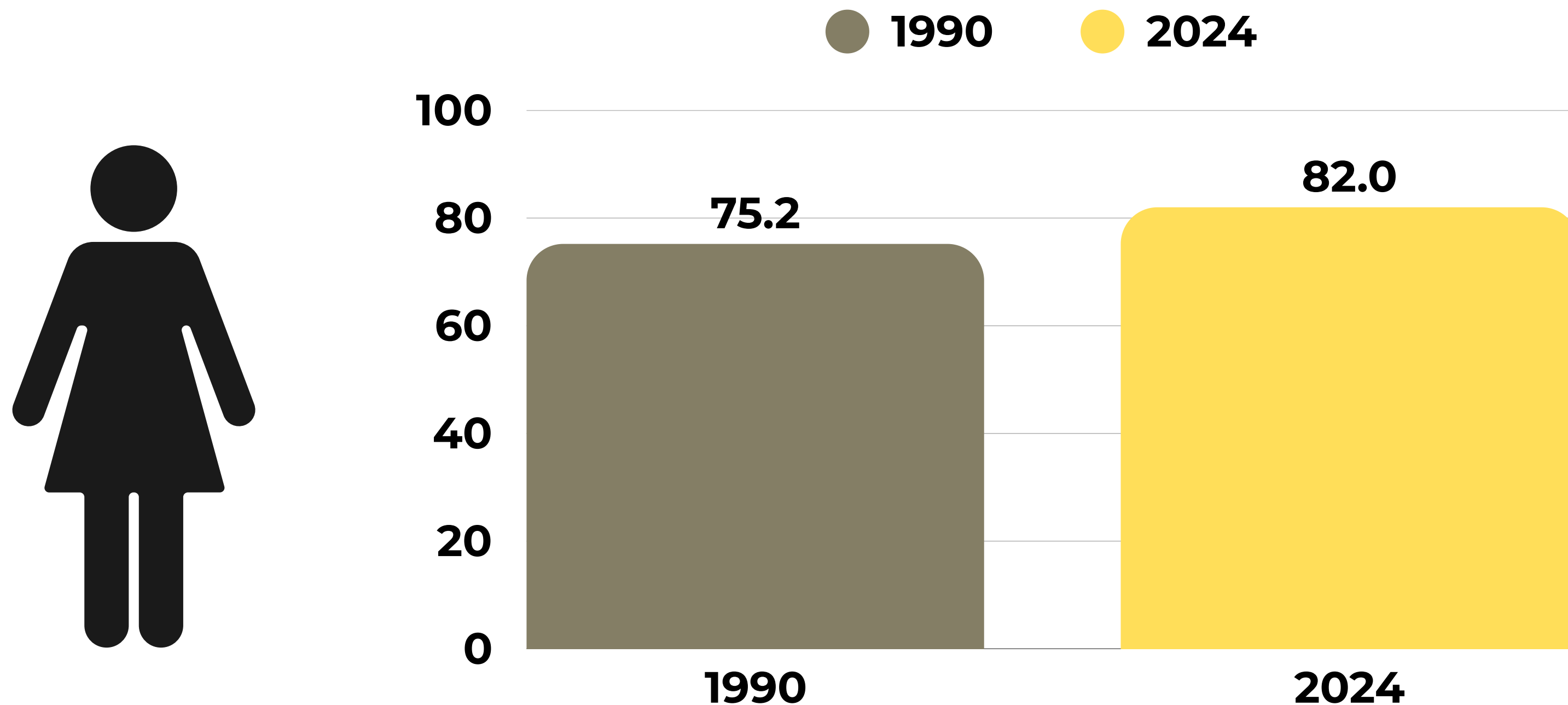
Rodzaj urlopu	Okres składkowy	Składki	Wliczanie do stażu pracy	Wpływ na wysokość emerytury
Zasilek macierzyński	Tak	Odprowadzane w pełnej wysokości	Tak	Pozytywny
Urlop wychowawczy	Tak (od 1999)	Naliczane od niższej podstawy	Tak	Dłuższy urlop może obniżyć wysokość emerytury

Okresy aktywności zawodowej kobiet przyczyniają się do luki emerytalnej, ale nie w tak dużym stopniu, jak mogłoby się wydawać.

Jak zmniejszyć lukę emerytalną? Dobrowolnie płacić wyższe składki.

Jak zaradzić luce emerytalnej kobiet:

C. Długość życia kobiet

Jak zaradzić luce emerytalnej kobiet:

D. Powszechny wiek emerytalny kobiet

1

Technicznie

Podniesienie powszechnego wieku emerytalnego kobiet wymagałoby „tylko” albo „aż” zmiany w odpowiednich przepisach, gdzie zamiast obecnego wieku lat 60 wprowadzonoby wyższy np. 65 albo 67 lat.

2

Podniesienie „schodkowe”

Możliwe jest stopniowe podniesienie wieku emerytalnego, na tej samej zasadzie jak miało to miejsce w 2013/2014 roku – poszczególne roczniki miałyby stopniowo wydłużany wiek emerytalny.

3

Wyzwanie praktyczne

Zmiana będzie trudna do faktycznego wprowadzenia ze względu na doświadczenia historyczne oraz postawę Polaków.

Realność eliminacji przyczyn luki emerytalnej kobiet - rekomendacje

4

Powszechny wiek emerytalny kobiet w Polsce vs. zagranicą

Powszechny wiek emerytalny kobiet w 2025 roku

Bułgaria **62 lata i 2 msc.**

Francja **65 lat**

Grecja **62 lata**

Włochy **62 lata**

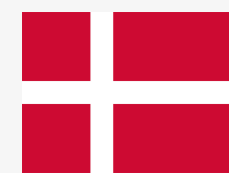
Austria **65 lat**

Norwegia **67 lat**

Islandia **67 lat**

Dania **66 lat**

Niemcy **65 lat i 11 msc.**

Czechy **65 lat** (w trakcie podnoszenia do 67 lat)

Węgry **65 lat**

Polska **60 lat**

Powszechny wiek emerytalny kobiet

We wszystkich krajach UE powszechny wiek emerytalny kobiet jest wyższy niż w Polsce.

Najczęściej występujący wiek emerytalny w krajach UE to ok. 65 lat dla obu płci, choć należy zaznaczyć, że w wielu krajach UE jest on w toku podnoszenia, tak aby docelowo dopasować go do obecnych i prognozowanych zmian demograficznych (np. Dania do 74 r.ż., Irlandia do 68 r.ż. czy Hiszpania, Belgia, Niemcy, Grecja, Holandia, Włochy do 67 r.ż.).

Polki są inne?

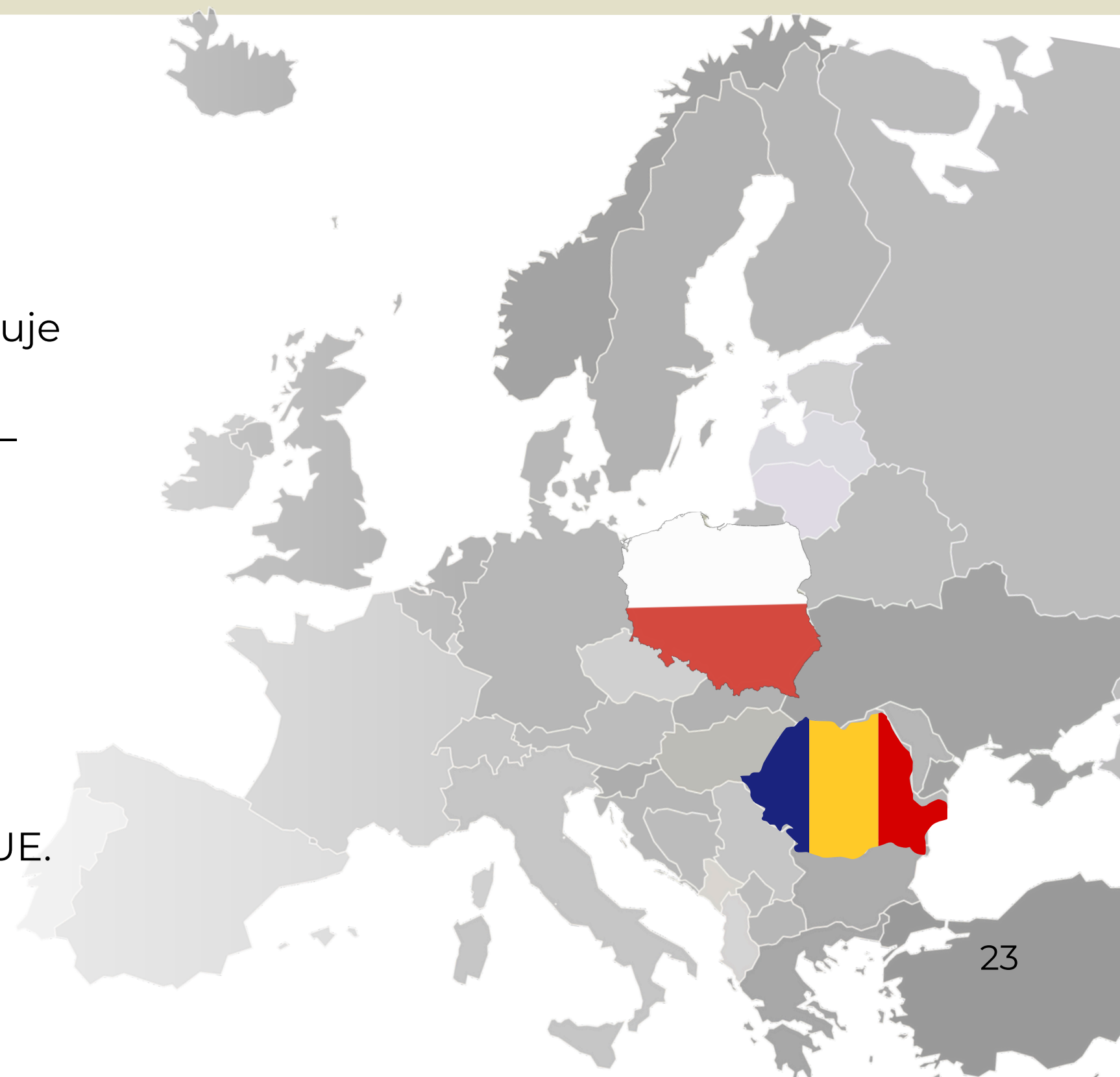
Zróżnicowanie wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn

W większości krajów UE wiek emerytalny jest jednakowy dla kobiet i mężczyzn.

Zróżnicowany wiek emerytalny dla kobiet i mężczyzn występuje tylko w sześciu krajach UE (z docelowym planem zrównania i wydłużenia tego wieku w Bułgarii, Chorwacji, Litwie, Austrii – do 65 r.ż.).

Tylko w Polsce i Rumunii pozostaje on zróżnicowany ze względu na płeć.

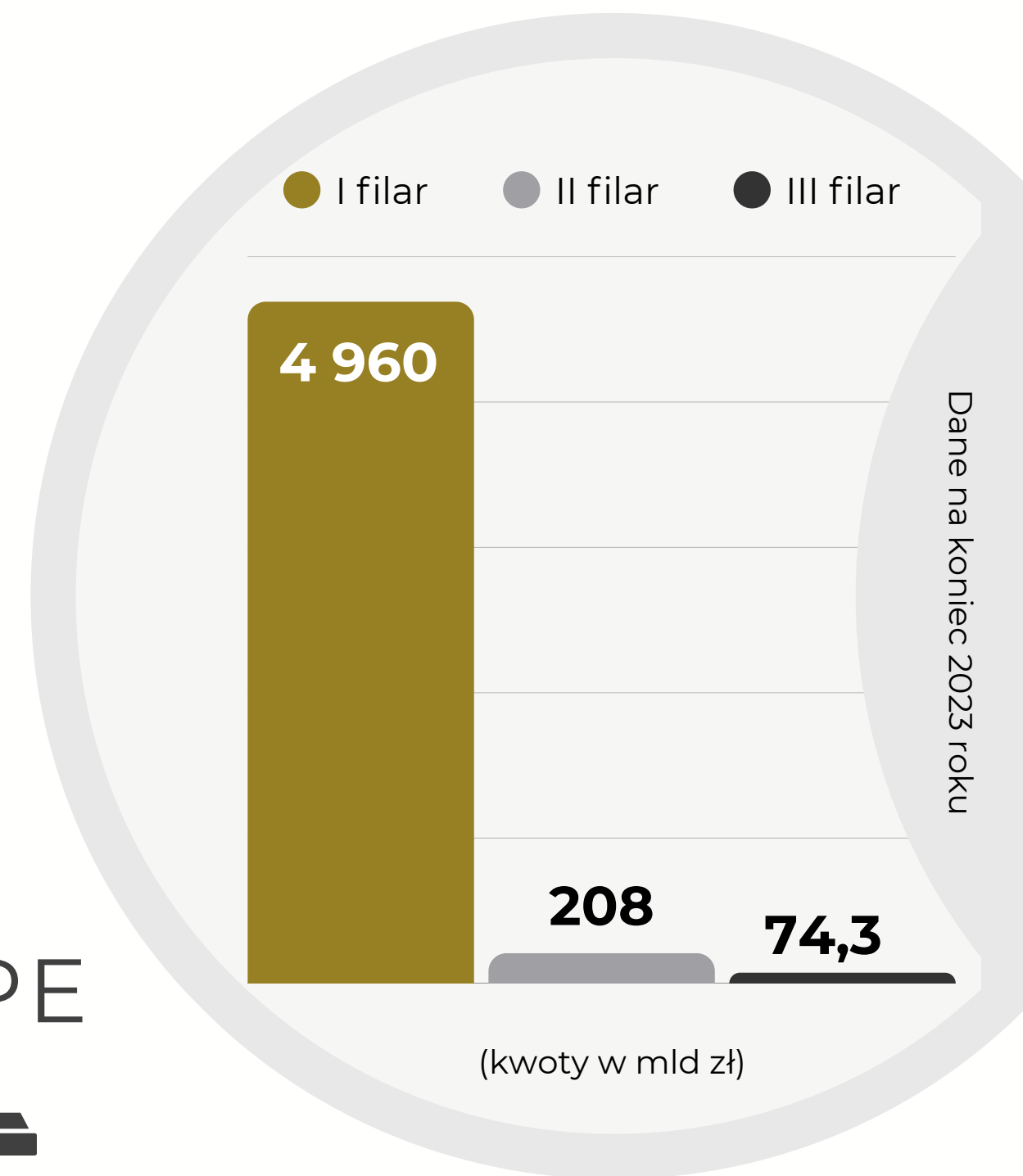
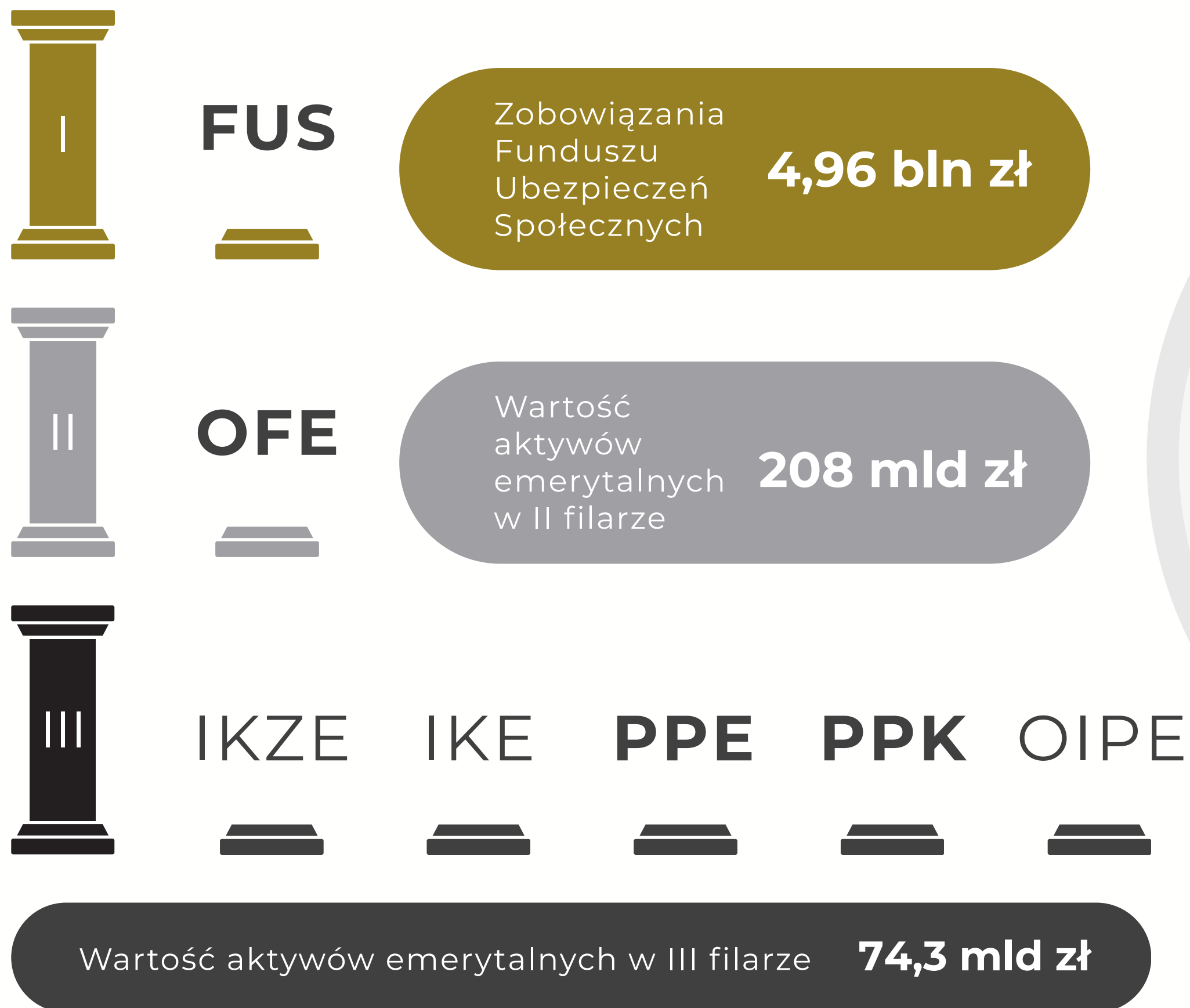
Po planowanym w latach 2024-2033 zrównaniu wieku emerytalnego kobiet i mężczyzn w Austrii, wiek emerytalny kobiet w Polsce będzie najniższy spośród wszystkich krajów UE.

4

**Co ponadto kobiety
powinny robić**

SYSTEM EMERYTALNY

Podsumowanie

1

Zmiany są konieczne

Jeśli nie podejmiemy realnych zmian w naszym systemie to emerytury kobiet w Polsce będą nadal niskie. To co mamy dzisiaj doprowadzi do katastrofy.

2

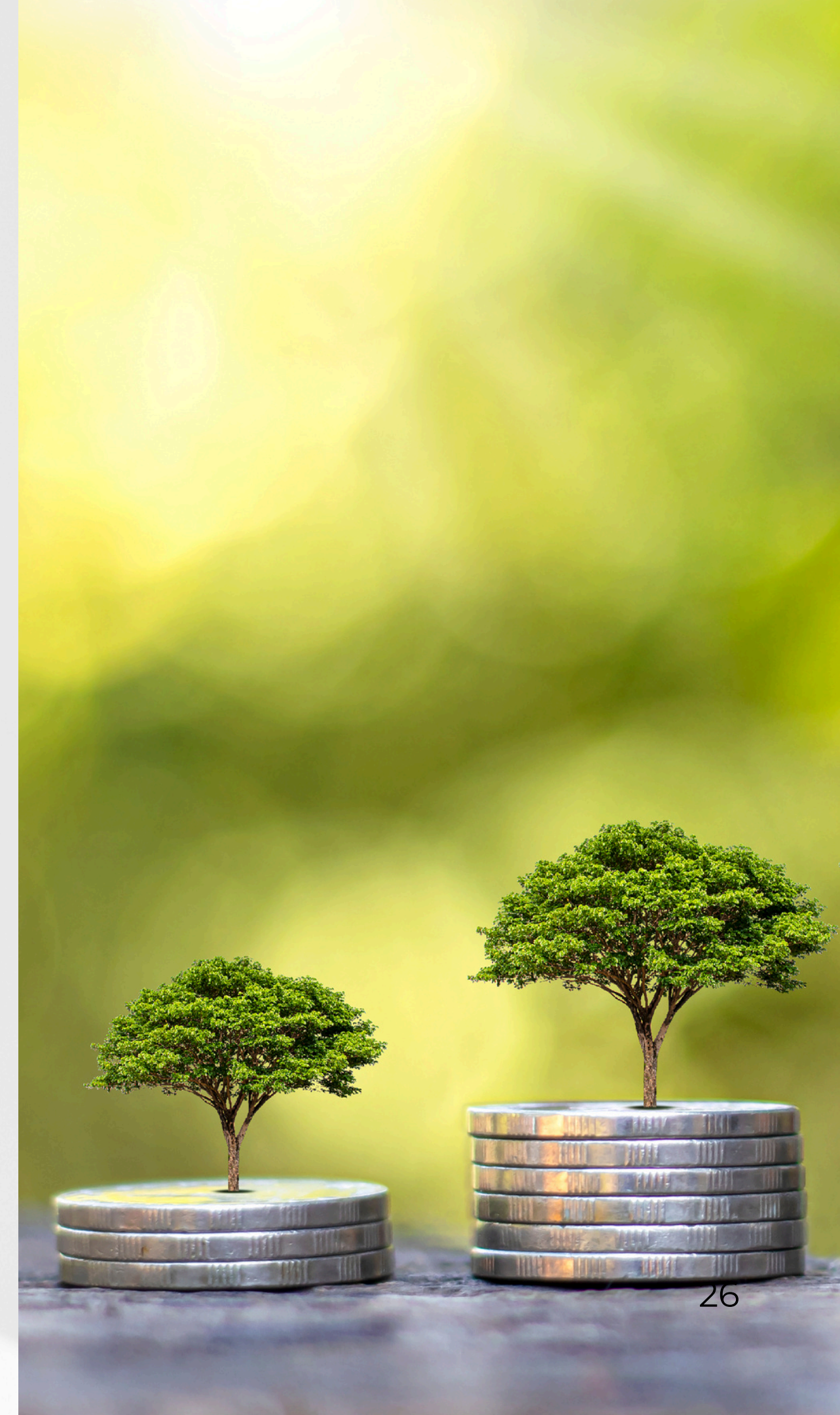
Sposoby likwidacji luki emerytalnej

Konieczna likwidacja luki emerytalnej jest możliwa tylko przez realne zastosowanie różnych działań w tym: likwidację luki płacowej, opłacanie wyższych składek oraz niezbędne podniesienie wieku emerytalnego kobiet w Polsce.

3

Konieczne dodatkowe oszczędzanie

Ponadto bez względu na powyższe zmiany właśnie szczególnie kobiety muszą korzystać z różnych form dodatkowego zabezpieczenia emerytalnego: PPE, PPK, IKE czy IKZE.

Dziękujemy za uwagę

**Zapraszamy na konsultacje indywidualne
godz. 15:40 SALA ZŁOTA POZIOM 0**

XXII KONFERENCJA PRACODAWCÓW ESALIENS TFI S.A.

ŁÓDŹ, 29 MAJA 2025

DR MARCIN WOJEWÓDKA
marcin.wojewodka@wojewodka.pl

MEC. INKA KALISTA
inka.kalista@wojewodka.pl

Kontakt

SIEDZIBA GŁÓWNA **WARSZAWA**

Solec 38/204 | 00-394 Warszawa

T: +48 22 458 23 00

E: kancelaria@wojewodka.pl

ODDZIAŁ BIURA **POZNAŃ**

Matejki 51/6 | 60-770 Poznań

T: +48 22 458 23 00

E: kancelaria@wojewodka.pl